

Druk nr 70.2025

Projekt

z dnia 15 grudnia 2025 r.

Zatwierdzony przez

Projektodawca: Wójt Gminy

referent: Pełnomocnik Wójta ds. profilaktyki uzależnień

**UCHWAŁA NR XXIV/.../2025
RADY GMINY RADZANOWO**

z dnia 30 grudnia 2025 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2026**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r., poz. 1153), art. 4¹ ust. 2 i ust. 5, art. 182 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r., poz. 2151) oraz art. 10 ust.1 i ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 roku, poz. 1939, z późn. zm) **Rada Gminy uchwala:**

§ 1. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2026 stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Radzanowo.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2026 r.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH oraz PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA ROK 2026

I. Wprowadzenie

Uzależnienia – w tym alkoholizm i narkomania – niosą za sobą poważne zagrożenie

dla zdrowia publicznego. Powszechnie znana jest skala trudności w leczeniu, rehabilitacji

i readaptacji osób uzależnionych. Efektywność leczenia osób uzależnionych jest niska, natomiast ryzyko wystąpienia u nich szkód – bardzo wysokie. Szkody powodowane zarówno przez alkoholizm czy narkomanię, jak i ryzykowne oraz szkodliwe przyjmowanie substancji

psychoaktywnych występują w wielu wymiarach:

1) **jednostkowym** - negatywne oddziaływanie na zdrowie fizyczne i psychiczne osób zażywających substancje psychoaktywne,

2) **społecznym** – negatywne oddziaływanie na zdrowie fizyczne i psychiczne członków rodzin, przemoc w rodzinie, zakłócanie bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, wypadki drogowe, ubóstwo, bezrobocie,

3) **ekonomicznym** – koszty leczenia osób uzależnionych, współuzależnionych, systemu pomocy społecznej, wymiaru sprawiedliwości, spadek wydajności pracy itp. Światowa Organizacja Zdrowia kwalifikuje alkohol na trzecim miejscu wśród czynników

ryzyka mających wpływ na zdrowie i życie ludności i wymienia ponad 60 rodzajów urazów

i schorzeń, których przyczyną może być alkohol. Zrealizowane w Polsce badania epidemiologiczne pozwalają szacować liczbę osób uzależnionych od alkoholu na ok. 600 tys. osób, zaś pijących alkohol szkodliwie na ok. 2,5 mln ¹. Średnia spożycia alkoholu w Polsce według danych GUS na jednego mieszkańca w roku 2021 wynosiło

¹ Moskalewicz J., Kejna A., Wojtyniak B. (red) *Kondycja psychiczna mieszkańców Polski, Raport z badań pn. Epidemiologia zaburzeń psychiatrycznych i dostęp do psychiatrycznej opieki zdrowotnej* – EZOP Polska, Instytut Psychiatrii i Neurologii, Warszawa 2012.

9,70 litra czystego alkoholu etylowego². Rozmiary wymienionych powyżej szkód mogą być zmniejszone poprzez skuteczną politykę wobec alkoholu. W obszarze życia społecznego priorytetem są działania i decyzje służące profilaktyce i rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz ograniczanie dostępności napojów alkoholowych. Organem właściwym do prowadzenia lokalnej polityki wobec alkoholu jest samorząd gminny. Obszar działań gminnych określony jest w art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ich realizacja prowadzona jest w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych uchwalanego przez Radę Gminy. Zgodnie z wymienioną ustawą do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu.

Głównymi założeniami Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2026 rok jest dalszy rozwój działań z obszaru profilaktyki uzależnień i rozwiązywania problemów alkoholowych, mających na celu zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych oraz niwelowanie i zmniejszanie negatywnych zjawisk będących skutkiem nadużywania alkoholu. Program uwzględnia w dużym stopniu kontynuację oraz rozwój sprawdzonych przedsięwzięć podejmowanych w latach poprzednich, jak również podejmowanie działań wynikających z aktualnych potrzeb lokalnych.

Celem głównym Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest ograniczenie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających ze spożywania, zażywania substancji psychoaktywnych i uzależnień behawioralnych oraz podniesienie świadomości lokalnej społeczności w zakresie szkodliwości ich dla zdrowia.

Na terenie gminy Radzanowo, w I kwartale 2025 r., zostały przeprowadzone badania diagnozujące problemy społeczne, których efektem jest diagnoza „Postrzegania problemów społecznych przez mieszkańców Gminy Radzanowo”. Celem podjętych badań była analiza wybranych problemów społecznych, występujących na terenie gminy. Badany obszar dotyczył przede wszystkim takich zagadnień jak: warunki życia, ubóstwo, sytuacja osób z niepełnosprawnością i długotrwale chorych, bezrobocie, wykluczenie społeczne, uzależniania i przemoc domowa, sytuacja osób starszych, a także przyczyny problemów społecznych.

Na podstawie przeprowadzonego badania społecznego dotyczącego mieszkańców Gminy Radzanowo można wyciągnąć kilka kluczowych wniosków dotyczących jakości życia, problemów społecznych oraz wyzwań, przed którymi stoi społeczność lokalna.

² Źródło: <http://www.parpa.pl/index.php/badania-i-informacje-statystyczne/statystyki>

Poniżej zawarto dane wynikające z przeprowadzonej „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Radzanowo na lata 2025-2030”. W badaniu łącznie wzięły

udział 253 dorosłe osoby zamieszkujące na terenie Gminy Radzanowo.

Na zadane pytanie „Jaka jest skala problemu uzależnień na terenie gminy?” większość mieszkańców, bo aż 52,17% oceniła skalę problemu uzależnień jako średnią. Wynik ten wskazuje, że problem uzależnień jest dostrzegany, jednak nie dominuje w percepcji mieszkańców jako wyjątkowo nasilony. Mieszkańcy mają świadomość istnienia problemów związanych z alkoholem, narkotykami lub innymi substancjami, ale nie postrzegają ich jako krytycznych dla całej społeczności. Duża grupa mieszkańców, 27,27% ma trudność z oceną skali problemu uzależnień. Może to wynikać z braku doświadczeń z osobami uzależnionymi.

Niestety 16,60% respondentów oceniło skalę problemu uzależnień jako wysoką. Wynik ten może wskazywać, że mieszkańcy biorący udział w przeprowadzonym badaniu mają bezpośredni kontakt z osobami uzależnionymi.

Według 69,57% respondentów największym problemem dotyczącym dzieci i młodzieży w gminie jest uzależnienie od komputera i Internetu. Wynik ten pokazuje jednoznacznie, że nadmierne korzystanie z technologii stanowi najpoważniejsze wyzwanie wychowawcze.

Drugim, wskazanym przez 61,66% respondentów, problemem jest przemoc ze strony rówieśników. Może to świadczyć o występowaniu problemów z przemocą w środowisku szkolnym lub w grupach rówieśniczych. Niestety przemoc rówieśnicza negatywnie wpływa na rozwój emocjonalny i poczucie bezpieczeństwa dla młodych.

Problem alkoholu i papierosów jako zagrożenie dla dzieci i młodzieży wskazało 32,41% respondentów. Wynik świadczy o tym, że uzależnienia od substancji psychoaktywnych i alkoholu są wśród młodzieży powszechne i wymagają działań profilaktycznych.

Uzależnienia przez 81,82% mieszkańców wskazało za główną przyczynę bezdomności. Uzależnienia od alkoholu, narkotyków czy innych substancji stanowią kluczowy czynnik prowadzący do marginalizacji i utraty miejsca zamieszkania.

Kwestionariusz ankiety umożliwił uzyskanie informacji dotyczących stanu oraz nasilenia

zagrożeń społecznych występujących na terenie Gminy Radzanowo, między innymi poprzez

zdiagnozowanie problemów i oczekiwań zgłaszanych przez dorosłych mieszkańców.

Ankietowani zostali poproszeni o wskazanie głównych przyczyn występowania uzależnień. „Najczęściej wskazywaną przyczyną uzależnień jest stres, na co wskazało aż 57,71%

mieszkańców. Wynik ten pokazuje, że w świadomości społecznej stres związany z życiem

codziennym, problemami zawodowymi czy rodzinnymi odgrywa kluczową rolę w rozwoju uzależnień.

Drugą najczęściej wymienianą przyczyną jest bezrobocie, które wskazało 55,34% respondentów. Brak pracy i stabilności finansowej często prowadzi do frustracji, poczucia

bezradności oraz poszukiwania sposobów na ucieczkę od trudnej rzeczywistości, co w konsekwencji może sprzyjać rozwojowi uzależnień.

Samotność została wskazana jako kolejna istotna przyczyna uzależnień przez 50,20% ankietowanych. Brak wsparcia emocjonalnego, izolacja społeczna oraz poczucie osamotnienia mogą prowadzić do poszukiwania chwilowego ukojenia w substancjach psychoaktywnych lub innych uzależniających czynnościach.

Niedostosowanie społeczne, na które wskazało 42,29% respondentów, również odgrywa ważną rolę w kontekście uzależnień. Osoby, które nie odnajdują się w środowisku społecznym lub czują się wykluczone, mogą częściej sięgać po używki jako formę kompensacji emocjonalnej.

Rozpad rodziny wskazało 36,76% mieszkańców jako przyczynę uzależnień. Problemy rodzinne, konflikty oraz utrata bliskich więzi mogą prowadzić do emocjonalnych trudności, które w niektórych przypadkach znajdują ujście w uzależnieniach.

Ważnym czynnikiem jest również ubóstwo (33,20%), które może sprzyjać rozwojowi uzależnień w wyniku poczucia braku perspektyw oraz trudności życiowych.

Choroby jako przyczynę wskazało 24,51% respondentów, co może wynikać z sytuacji, w których osoby przewlekłe chore szukają ulgi w środkach psychoaktywnych.

Znacznie rzadziej wskazywano na wielodzietność (7,91%) oraz niepełnosprawność (6,32%) jako czynniki sprzyjające uzależnieniom. Może to wynikać z przekonania, że te aspekty nie mają bezpośredniego wpływu na skłonność do uzależnień. W odpowiedzi „inne, jakie?” (2,37%) napisano: „tradycja picia, przeciwstawianie się tradycyjnemu picciu paleniem trawki”, „własny wybór osoby, który przeradza się w uzależnienie”, „picie sąsiedzkie”, „sposób na życie, lenistwo, łatwe pieniądze z zasiłków”, „Przed wszystkim na wsi uzależnienia są pokoleniowe. Ojciec pił to i syn pod sklepem siedzi. Dodatkowo uzależnienie powoduje smutek. Ludzie są nieszczęśliwi, z różnych powodów”, a także „presją tzw. Współtowarzyszy”³.

Podstawą prawną i merytoryczną Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii są:

- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 2151);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r., poz. 1939 ze zm.);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r., poz. 1673);
- Ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 535);
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r., poz. 1153);

³ Uchwała nr XVIII/108/2025 Rady Gminy Radzanowo z dnia 27 sierpnia 2025r. str. 88.

- Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2024 r., poz. 1670);
- Uchwała nr XVIII/108/2025 Rady Gminy Radzanowo z dnia 27 sierpnia 2025 r. w sprawie przyjęcia „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Radzanowo na lata 2025-2030”

Program adresowany jest do wszystkich mieszkańców gminy Radzanowo, a szczególnie do konsumentów napojów alkoholowych, osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków, rodzin i najbliższego otoczenia osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków, dzieci i młodzieży szkolnej oraz przedstawicieli służb, instytucji oraz organizacji pozarządowych działających na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień.

Działania ujęte w Programie realizowane będą przez pełnomocnika Wójta ds. profilaktyki uzależnień, Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, jednostki organizacyjne gminy, parafie, instytucje, stowarzyszenia, osoby fizyczne, a także podmioty wyłonione w otwartych konkursach ofert oraz w formie umów/umów zleceń.

Należy również zwrócić uwagę na trudne do zdiagnozowania zjawisko picia alkoholu w okresie ciąży przez kobiety, które nie są uzależnione, ale nie posiadają wiedzy o szkodliwości tego zjawiska albo ją lekceważą, a Alkoholowy Zespół Płodowy FAS i inne problemy zdrowotne dotyczą coraz bardziej społeczeństwo.

W ostatnich latach pojawił się nowy, silny, groźny narkotyk zwany fentanylem. **Fentanyl** to lek będący syntetycznym opioidem . Siłę **fentanylem** porównuje się do morfiny, określając, że jest sto razy mocniejszy od niej. Jednocześnie niezwykle szybko uzależnia, szybciej niż heroina. Fentanyl to niezwykle silny lek znieczulający. Jest stosowany w anestezjologii, onkologii czy medycynie ratunkowej. W Polsce nie da się kupić fentanylem bez recepty. Jednak mamy pierwszą ofiarę **fentanylem**, najprawdopodobniej zmarła w Poznaniu. Zwłoki młodej kobiety znaleziono w końcu 2023 roku. W USA z powodu przedawkowania fentanylem umiera rocznie 70-100 tys. osób⁴.

⁴<https://www.rynekzdrowia.pl/serwis-hematoonkologia/Najgrozniejszy-narkotyk-swiata-Medycy-maja-nieco-inne-zdanie-o-wymyslonym-przez-Belga-fentanylem,259829,1023.html>

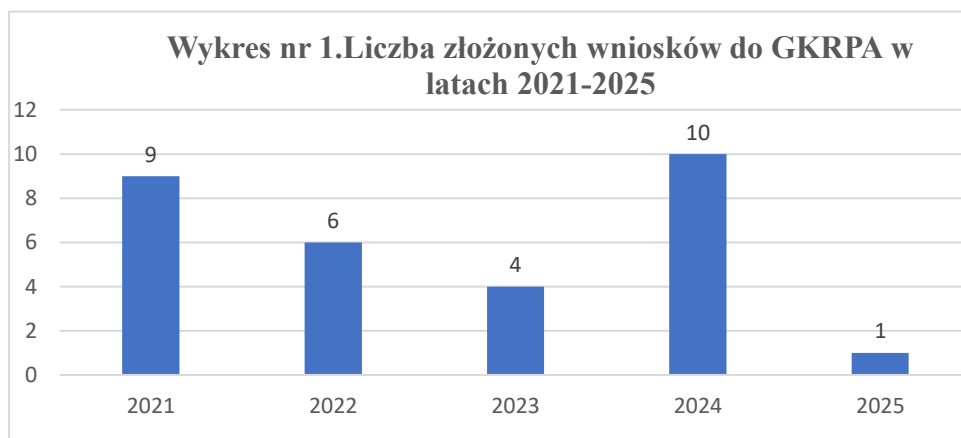
II. Dane sprawozdawcze instytucji realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom.

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Radzanowie

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, na mocy ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, inicjuje działania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu oraz podejmuje czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.

W 2025 roku do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Radzanowie wpłynęło 10 nowych wniosków o podjęcie działań zmierzających do orzeczenia zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.

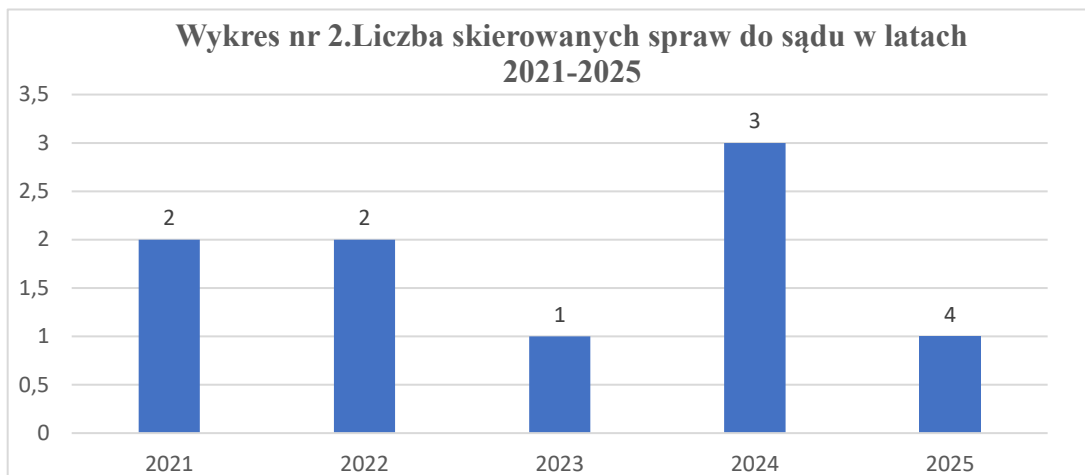
Zamieszczony poniżej **wykres nr 1** pokazuje ilość wniosków jakie wpłynęły do Komisji w latach 2021-2025.

Źródło: GKRPA w Radzanowie, 2025.

W 2025 r. GKRPA skierowała do Sądu 4 wnioski o nałożenie obowiązku leczenia odwykowego.

Na przestrzeni lat 2021-2025 liczba spraw skierowanych do Sądu przedstawiała się zgodnie z danymi zamieszczonymi w **wykresie nr 2**.

Źródło: GKRPA w Radzanowie, 2025 r.

W 2025 roku, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych skierowała 3 sprawy do sądu celem przeprowadzenia badania i wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.

GKRPA przeprowadziła kontrolę w dwóch punktach sprzedaży alkoholu. Uchybień nie stwierdzono.

Ponadto, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wydała 2 opinie w formie postanowień co do zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych zgodnie z Uchwałą Rady Gminy Radzanowo Nr XLIII/285/2018 z dnia 30.07.2018 r. w sprawie ustalenia dla terenu gminy Radzanowo maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych, zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

W w/w uchwale ustalone zostały limity punktów sprzedaży napojów alkoholowych:

Maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży:

- o zawartości do 4,5% alkoholu oraz piwa
- 24
- o zawartości powyżej 4,5 alkoholu % do 18% alkoholu z wyjątkiem piwa
- 23
- o zawartości powyżej 18% alkoholu
- 22

Maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży:

- o zawartości do 4,5% alkoholu oraz piwa
- 7
- o zawartości powyżej 4,5 alkoholu % do 18% alkoholu z wyjątkiem piwa
- 6
- o zawartości powyżej 18% alkoholu
- 5

Na dzień 15.12.2023 roku stan liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych wygląda następująco:

- liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży wynosi
- **13**
- liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży wynosi
- **3**

Limity punktów sprzedaży napojów alkoholowych nie zostały przekroczone.

Obszar gminy Radzanowo zamieszkuje (stan na dzień 30.11.2025 r.) 8 377 osób, w tym 4145 mężczyzn i 4232 kobiet.

W 2025 r. na jeden punkt sprzedaży alkoholu przypadały 523 osoby. Dostępność alkoholu na terenie gminy Radzanowo za lata 2021-2025 przedstawia **wykres nr 3**.

Źródło: Urząd Gminy w Radzanowie, 2025.

Gminna Komisja w 2025 roku wydała 2 opinie w formie postanowień o zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych z uchwałami Rady.

2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Radzanowie

Z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w 2025 r. (stan na 30.11.2025 r.) skorzystało ogółem 181 rodzin o liczbie osób w tych rodzinach – 424. Pomocą materialną objęto 69 rodzin, w których były 143 osoby..

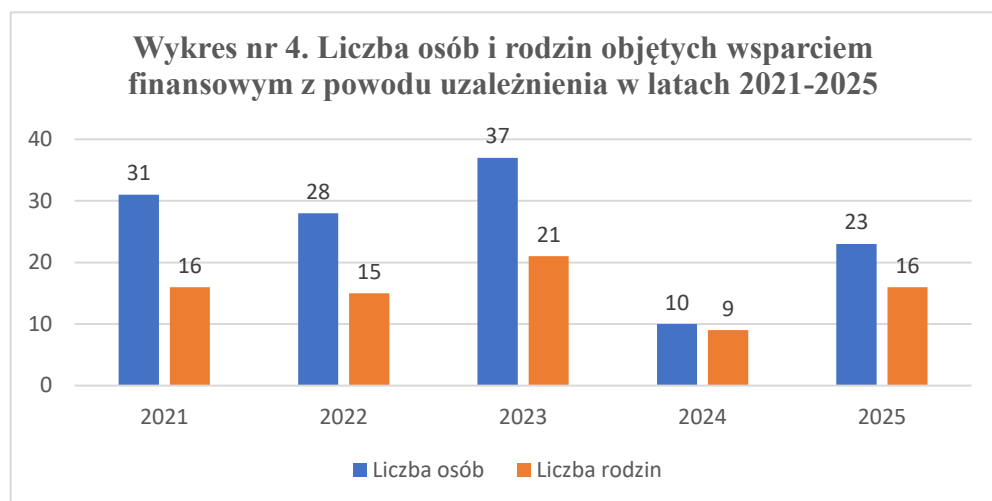
Z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego udzielono pomocy 30 rodzinom o liczbie 107 osób w tych rodzinach, w tym rodzinom niepełnym o liczbie 48 osób w tych rodzinach oraz pomocy 3 rodzinom wielodzietnym o liczbie 13 osób w tych rodzinach.

Z powodu alkoholizmu objęto wsparciem 16 rodzin o liczbie 23 osób w rodzinach.

Przemoc domowa była powodem udzielania świadczeń 3 rodzinom o liczbie 10 osób w tej rodzinie.

Z analizy wynika, że w obecnym 2025 roku 23 % rodzin korzystających z pomocy to osoby dotknięte dysfunkcjami z powodu problemów alkoholowych.

Wykres nr 4 przedstawia dane na temat liczby osób objętych wsparciem finansowym z powodu uzależnienia od alkoholu w latach 2020-2024.

Źródło: GOPS w Radzanowie, 2025 r.

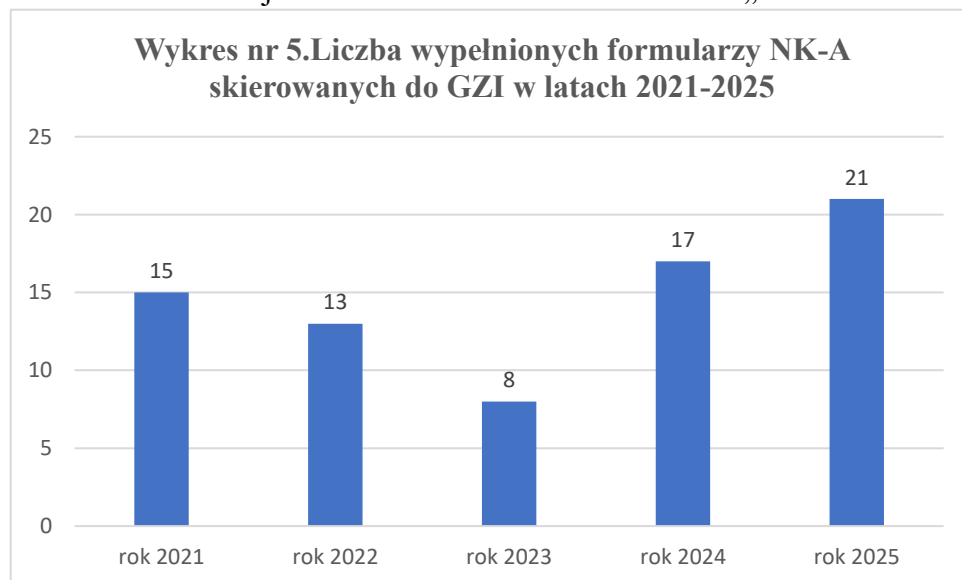
Poza pomocą materialną w 2025 r. (stan na 30.11.2025 r.) udzielono wsparcia w ramach samej pracy socjalnej z zakresu indywidualnych spraw petentów 112 rodzinom o liczbie osób w tych rodzinach – 280.

Z powodu alkoholizmu pracą socjalną objęto 6 rodzin o liczbie osób w tych rodzinach 12.

W 2025 r. (stan na 30.11.2025 r.) Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Radzanowie prowadził 21 postępowań w ramach procedury Niebieska Karta.

Zespół ściśle współpracował z sądem i policją.

Poniżej **wykres nr 5 przedstawia** liczbę wypełnionych formularzy „Niebieskiej Karty” skierowanych do Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Radzanowie w latach 2021-2025- wskazuje na różnice ilościowe w zakładaniu „NK”-A.

Źródło: GZI w Radzanowie, 2025

Z programu edukacyjno - korekcyjnego dla osób z rodzin z problemem przemocy skorzystało 24 osoby, łącznie 115 godzin.

Podjęte rozeznanie poprzez rozmowę z przedstawicielami poszczególnych instytucji wskazuje na zainteresowanie kontynuowaniem programu edukacyjno-korekcyjnego dla rodzin z problemem przemocy.

Posterunek Policji w Radzanowie

Ogółem w 2025 r. przeprowadzono (dane na dzień 30.11.2025):

- interwencje domowe	-	29
- interwencje domowe dot. przemocy domowej (założono NK) -	13	
- interwencje dot. spożywania alkoholu -	20	
- interwencje osadzonych do PdoZ -	6	

III. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów

Alkoholowych na rok 2026.

CELE:

Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi.

Cel główny programu: rozwój i doskonalenie istniejącego systemu przeciwdziałania uzależnieniom oraz przemocy w rodzinie dostosowanego do zmieniających się potrzeb i zagrożeń, uwzględniającego w szczególności: zapobieganie uzależnieniom poprzez systematyczną realizację różnych form oddziaływań skierowanych do społeczności lokalnej oraz niwelowanie skutków wynikających z problemów uzależnień poprzez zapewnienie bezpłatnej interdyscyplinarnej pomocy specjalistycznej.

Cele szczegółowe

1. Zwiększenie dostępności pomocy dla osób uzależnionych, nadużywających alkoholu, członków ich rodzin oraz ofiar i sprawców przemocy w rodzinie poprzez udzielanie kompleksowej pomocy specjalistycznej.
2. Edukacja mieszkańców gminy na temat zjawiska przemocy .
3. Opóźnienie wieku inicjacji picia alkoholu.
4. Ograniczenie dostępności alkoholu i narkotyków dla nieletnich.
5. Promocja zdrowego stylu życia poprzez prowadzenie profilaktycznej działalności edukacyjno-informacyjnej.

Zadanie nr 1

1. **Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.**

Lp.	Zadania szczegółowe	Wskaźniki osiągnięcia celu	Realizatorzy zadań	Termin realizacji
1.	Wspieranie rozwoju placówek leczenia odwykowego, doposażenie placówek odwykowych w pomoce i sprzęt niezbędny do diagnozy, leczenia i prowadzenia zajęć terapeutycznych, zakup materiałów edukacyjnych dla pacjentów i terapeutów.	Liczba wspartych placówek, kwota wsparcia	Pełnomocnik Wójta ds. profilaktyki uzależnień, GKRPA	I-XII/2026
2.	Opłacenie kosztów biegłych orzekających w przedmiocie uzależnienia od alkoholu – psychologa oraz psychiatry.	Liczba wydanych opinii		
3.	Opłacenie kosztów sądowych związanych z kierowaniem wniosków o zobowiązanie do leczenia odwykowego.	Liczba wniosków skierowanych do Sądu		
4.	Dofinansowanie kształcenia, doskonalenia zawodowego pracowników leczenia odwykowego – szkoleń i kursów specjalistycznych.	Ilość pracowników leczenia odwykowego podnoszących kwalifikacje zawodowe, ilość i rodzaj odbytych szkoleń		

Zadanie nr 2

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Lp.	Zadanie szczegółowe	Wskaźniki zdania	Realizator	Terminy
1.	Prowadzenie i sfinansowanie 2 punktów konsultacyjnych świadczących usługi w zakresie: 1.Konsultacji i poradnictwa grupowego i indywidualnego obejmującego konsultację terapii uzależnień, wsparcie dla osób i uzależnionych od alkoholu oraz dla osób współuzależnionych, 2.Konsultacji i poradnictwa grupowego i indywidualnego – z autorskim program edukacyjno-korekcyjnym dla osób z problemem przemocy i uzależnienia.	Liczba punktów konsultacyjnych, Liczba osób objętych działaniami, liczba udzielonych porad dla uzależnionych i współuzależnionych, liczba konsultacji, itp. Liczba osób biorących udział w programie	GKRPA, GOPS	I-XII/2026

		edukacyjno-korekcyjnym dla sprawców przemocy i uzależnienia.		
2.	Upowszechnienie informacji na temat lokalnej oferty pomocy dla członków rodzin z problemem przemocy, w szczególności z problemem alkoholowym poprzez ulotki, informatory, stronę internetową	Liczba przekazanych publikacji i materiałów edukacyjno-informacyjnych.	GOPS, GKRPA, Pełnomocnik Wójta ds. profilaktyki uzależnień, Policja, placówki oświatowe	I-XII/2026
3.	Podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie –zorganizowanie i przeprowadzenie szkolenia nt. przeciwdziałania przemocy w rodzinie i procedury „NK”.	Liczba szkoleń, liczba uczestników .	GOPS, GKRPA, GZI, Pełnomocnik Wójta ds. uzależnień, Policja, placówki oświatowe	I-XII/2026
4.	Udzielanie wsparcia członkom rodzin dotkniętych problemem alkoholizmu i przemocy kierowanym lub zgłaszającym się indywidualnie do GKRPA w Radzanowie-motywowanie do podjęcia terapii w placówkach leczenia uzależnienia.	Liczba rozmów motywujących do podjęcia leczenia , liczba wniosków skierowanych do sądu o orzeczenie zobowiązania do leczenia odwykowego	GKRPA	I-XII/2026

Zadanie nr 3

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży.

Lp .	Zadanie szczegółowe	Wskaźniki osiągnięcia celu	Realizator	Termin realizacji
------	---------------------	----------------------------	------------	-------------------

1.	Prowadzenie na terenie szkół i innych placówek oświatowych programów profilaktycznych dla uczniów i rodziców (z listy programów rekomendowanych): a) realizacja programu nastawionego na opóźnienie inicjacji picia alkoholu lub programu z zakresu przemocy; b) realizacja programu rozwijającego umiejętności wychowawcze rodziców ; c) realizacja programu rozwijającego umiejętności społeczne w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym,	Liczba zrealizowanych programów w poszczególnych kategoriach, liczba uczestników (dzieci, rodzice, nauczyciele),	Placówki oświatowe na terenie gminy Radzanowo	I-XII/2026
2.	Poszerzanie i udoskonalanie oferty programów profilaktycznych skierowanych do dzieci, młodzieży, dorosłych poprzez: zajęcia rekreacyjno – rozwojowe i edukacyjno – rozwojowe, sportowe z elementami profilaktyki uzależnień promującymi zdrowy styl życia, stanowiące integralną część całorocznej pracy profilaktycznej.	Liczba programów i ich uczestników	Samorządowe jednostki organizacyjne	I-XII/2026
3.	Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych - przeprowadzenie szkolenia dla sprzedawców napojów alkoholowych, szkolenie pracownika odpowiedzialnego za wydawanie i cofanie zezwoleń na sprzedaż alkoholu	Liczba szkoleń, liczba uczestników	GKRPA	VII-VIII/2026
4.	Współudział w ogólnopolskich kampaniach edukacyjnych dotyczących profilaktyki uzależnień i rozwiązywania problemów alkoholowych .	Liczba przeprowadzonych kampanii edukacyjnych	Placówki oświatowe na terenie gminy, GKRPA, pełnomocnik Wójta ds. profilaktyki uzależnień	I-XII/2026

5.	Współpraca partnerska - tworzenie sieci punktów informacyjnych z danymi o dostępnej ofercie pomocy na terenie gminy/powiatu w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych.	Ilość i lokalizacja punktów, rodzaj informacji (plakat, ulotka, Internet, itp.)	Samorządowe jednostki organizacyjne, GKRPA, Posterunek Policji, Parafie, Ośrodki Zdrowia	I-XII/2026
6.	Edukacja lokalnych decydentów i radnych – zapoznanie z lokalną diagnozą problemów uzależnień, bieżąca informacja o realizacji Programu.	Ilość spotkań, ilość ich uczestników	GKRPA	XII/2026
7.	Tworzenie warunków do zabezpieczenia pracy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Radzanowie, w tym wynagrodzenia, szkolenia członków GKRPA oraz związane z tym koszty udziału i dojazdu, obsługa administracyjna (wyposażenie sprzętowe) oraz inne niezbędne koszty wynikające z działań komisji.	Liczba osób objętych działaniami Komisji, liczba odbytych szkoleń	GKRPA	I-XII/2026

Zadanie nr 4

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej profilaktyce uzależnień, rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Lp.	Zadanie szczegółowe	Wskaźniki osiągnięcia celów	Realizator	Termin realizacji
1.	Współpraca z instytucjami i organizacjami pozarządowymi, stowarzyszeniami abstynenckimi – wsparcie organizacyjne, wymiana informacji, konsultacje, itp.	Ilość podmiotów współpracujących	GKRPA, GOPS	I-XII/2026
2.	Zakup pomocy dydaktycznych, książek, czasopism, materiałów edukacyjno - informacyjnych, gadżetów profilaktycznych, które będą przekazywane szkołom, instytucjom oraz organizacjom pozarządowym zajmującym się profilaktyką uzależnień oraz	Ilość zakupów	Pełnomocnik Wójta ds. profilaktyki uzależnień	I-XII/2026

	rozwiązywanie problemów alkoholowych.			
--	---------------------------------------	--	--	--

Zadanie nr 5

Przeciwdziałanie uzależnieniom behawioralnym.

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie uzależnień behawioralnych.

Zadanie nr 6

Monitoring w miejscach publicznych zagrożonych spożywaniem alkoholu, z uwzględnieniem miejsc wskazanych w Krajowej Mapie Zagrożeń.

IV. Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2026.

Celem programu jest profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z narkomanią, zainicjowanie długofalowego procesu edukacji społecznej polegającego na systematycznym i rzetelnym dostarczaniu fachowej wiedzy w zakresie zagrożeń związanych z narkomanią i uwrażliwienia na wczesne oznaki uzależnienia oraz informowanie o dostępnych formach pomocy. Zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii do zadań własnych gminy należy przeciwdziałanie narkomanii. Poniżej zadania obejmujące przeciwdziałanie narkomanii.

Zadania i sposoby realizacji:

Lp.	Zadanie szczegółowe	Wskaźniki osiągnięcia celów	Realizator	Termin realizacji
1.	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem, współpraca z zakładami opieki zdrowotnej, aktualizacja bazy danych obejmujących placówki świadczące usługi terapeutyczne i rehabilitacyjne	Ilość podmiotów współpracujących	GOPS, GKRPA, szkoły	I-XII/2026
2.	Udzielanie rodzinom, w których występują problemy	Programy profilaktyczno – edukacyjne	Szkoły, GKRPA, GOPS	I-XII/2026

	narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej a) upowszechnianie informacji na temat dostępu do działań profilaktycznych, interwencyjnych, pomocowych i placówek leczenia dla osób zagrożonych uzależnieniem lub uzależnionych od środków odurzających, substancji psychotropowych oraz ich rodzin przez bieżącą aktualizację baz danych i ich udostępnienie			
3.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej, w tym kampanii społecznych adresowanych do różnych grup docelowych, w szczególności do dzieci, młodzieży i rodziców na temat zagrożeń wynikających z używania środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP, a także pozamedycznego stosowania produktów leczniczych, których używanie może prowadzić do uzależnienia a) wsparcie finansowe szkół podstawowych w rozwijaniu działań profilaktycznych	Kampanie społeczne, programy, ulotki	Szkoły, placówki oświatowe, biblioteki, GOK	I-XII/2026

	b) promowanie zdrowego stylu życia wolnego od narkotyków i innych używek oraz różnych form aktywnego spędzania wolnego czasu			
4.	Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii a) współpraca z placówkami promowanymi przez samorząd województwa b) współpraca z policją w celu prowadzenia wspólnych działań profilaktycznych c) dofinansowanie podmiotów statutowo zajmujących się rozwiązywaniem problemów związanych z narkotykami	Współpraca z placówkami, ulotki, broszurki, szkolenia	Policja, GOPS, GKRPA	I-XII/2026
5.	Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem	Współpraca z lokalnymi placówkami, GOPS, Policja, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie		I-XII/2026

	pracy socjalnej i kontraktu socjalnego a) rozeznanie przez GOPS wśród społeczności lokalnej zagrożenia narkomanią b) współpraca Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radzanowie z policją, placówkami oświatowymi, służbą zdrowia, GKRPA, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie c) świadczenie pomocy społecznej osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym przez GOPS.			
--	--	--	--	--

Zamierzone efekty

1. Zmniejszenie stopnia zagrożenia patologią społeczną, jaką stanowi narkomania.
2. Podjęcie przez osoby zagrożone oferty poradnictwa, wsparcia i terapii.
3. Wzrost poziomu wiedzy wśród społeczności lokalnej na temat przyczyn, mechanizmów uzależnienia i możliwości przeciwdziałania.
4. Rozwój zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży.

V. Zasoby instytucjonalne w zakresie rozwiązywania problemów społecznych gminy Radzanowo

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Radzanowie.
2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Radzanowie.

3. Posterunek Policji w Radzanowie.
4. Szkoły Podstawowe oraz placówki oświatowe z terenu gminy Radzanowo.
5. Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
6. Organizacje pozarządowe, stowarzyszenia, których działalność statutowa obejmuje zadania publiczne z zakresu ochrony i promocji zdrowia, pomocy społecznej, działalności charytatywnej, nauki, edukacji, oświaty i wychowania, kultury fizycznej, porządku i bezpieczeństwa publicznego lub przeciwdziałania patologiom społecznym, promocji i organizacji wolontariatu.

Wymienione instytucje i miejsca prowadzą działalność na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom lub wspomagają taką działalność. Kooperacja tych podmiotów i osób tam pracujących odbywa się na zasadzie współpracy instytucjonalnej.

VI. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji

Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Za pracę obejmującą zakres działań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych otrzymują wynagrodzenie zgodnie z następującymi zasadami:

1. Za każdorazowy udział w posiedzeniu plenarnym Przewodniczącego GKRPA – 500,00 zł brutto, pozostałych członków GKRPA – 400 zł brutto.
2. Za każdorazowy udział w rozprawie sądowej o leczenie odwykowe – wynagrodzenie 60 zł brutto.

Postawę do wypłaty wynagrodzenia stanowi lista obecności oraz rachunek przedstawiony przez członków Komisji. Wypłata wynagrodzenia następuje w terminie 7 dni po zakończeniu rozliczanego miesiąca.

Rozliczenie kosztów dojazdu członków GKRPA na szkolenia, konferencje, warsztaty, kontrole punktów sprzedaży alkoholu następuje w oparciu o Zarządzenie Wójta w sprawie zasad używania do podróży służbowych samochodów nie będących własnością pracodawcy.

VII. Finansowanie Programu

Źródłem finansowania działań podejmowanych w związku z realizacją zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2026 są dochody własne Gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z art. 18²

ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i są ujęte w budżecie Gminy w Dziale 851 „Ochrona zdrowia”, Rozdział 85153-”Przeciwdziałanie narkomanii” oraz Rozdział 85154- „Przeciwdziałanie alkoholizmowi”.

Na realizację zadań w/w Programów zaplanowano środki finansowe w wysokości nie mniejszej niż 169 000 zł .

VIII. Monitoring i ewaluacja Programu

Monitoring i kontrola efektywności prowadzone będą poprzez:

- 1) Sprawozdania wewnętrzne
- 2) Sprawozdania zewnętrzne

IX. Preliminarz wydatków w dz. 851 Ochrona Zdrowia

Rozdział 85154 Przeciwdziałanie alkoholizmowi

Lp.	Rodzaj działania	Planowana kwota (zł)
1.	1. Wsparcie rozwoju placówek leczenia odwykowego, wyposażenie placówek odwykowych w pomoce i sprzęt niezbędny do diagnozy, leczenia i prowadzenia zajęć terapeutycznych, zakup materiałów edukacyjnych dla pacjentów i terapeutów. 2. Opłacenie kosztów sądowych związanych z kierowaniem wniosków o zobowiązanie do leczenia odwykowego, w tym opłacanie kosztów biegłych orzekających w przedmiocie uzależnienia	16 000,00
2.	Prowadzenie i sfinansowanie 2 punktów konsultacyjnych świadczących usługi w zakresie: 1. Konsultacji i poradnictwa grupowego i indywidualnego obejmującego konsultację terapii uzależnień, wsparcie dla osób nadużywających i uzależnionych od alkoholu oraz dla osób współuzależnionych, 2. Konsultacji i poradnictwa grupowego i indywidualnego – z autorskim program edukacyjno-korekcyjnym dla osób z problemem przemocy i uzależnienia.	25 000,00
3.	Upowszechnienie informacji na temat lokalnej oferty pomocy dla członków rodzin z problemem przemocy, w szczególności z problemem alkoholowym poprzez ulotki, informatory, stronę internetową.	3 000,00
4.	Podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie (szkolenia) 1. przeciwdziałania przemocy w rodzinie i procedury „NK” 2. Uzależnień behawioralnych	4 000,00
5.	Prowadzenie na terenie szkół i innych placówek oświatowych programów profilaktycznych dla uczniów i rodziców (z listy programów rekomendowanych):	40 000,00

	a. realizacja programu nastawionego na opóźnienie inicjacji picia alkoholu lub programu z zakresu przemocy; b. realizacja programu rozwijającego umiejętności wychowawcze rodziców c. realizacja programu rozwijającego umiejętności społeczne w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym.	
6.	Poszerzanie i udoskonalanie oferty programów profilaktycznych skierowanych do dzieci, młodzieży, dorosłych poprzez: zajęcia rekreacyjno – rozwojowe i edukacyjno – rozwojowe, sportowe z elementami profilaktyki uzależnień promującymi zdrowy styl życia stanowiące integralną część całorocznej pracy profilaktycznej, wakacyjne zajęcia świetlicowe, kolonie, półkolonie, obozy z elementami profilaktyki uzależnień.	4 000,00
7.	Podjęmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych - przeprowadzenie szkolenia dla sprzedawców napojów alkoholowych	3 000,00
8.	Tworzenie warunków do zabezpieczenia pracy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Radzanowie, w tym wynagrodzenia, szkolenia członków GKRPA oraz związane z tym koszty udziału i dojazdu, obsługa administracyjna oraz inne niezbędne koszty wynikające z działań komisji.	45 000,00
9.	Monitoring w miejscach publicznych zagrożonych spożywaniem alkoholu z uwzględnieniem miejsc wskazanych w Krajowej Mapie Zagrożeń	20 000,00
Ogółem		160 000,00

W trakcie realizacji programu dopuszcza się możliwość wprowadzania zmian w zaplanowanych kwotach na poszczególne działania.

**X. Preliminarz wydatków na działania związane z dz. 851 – Ochrona
Zdrowia**

Rozdz. 85153 - Zwalczanie narkomanii

Lp.	Treść	Kwota
1.	2.	3.
1.	Dofinansowanie programów profilaktyczno- edukacyjnych w placówkach oświatowych na terenie gminy Radzanowo.	12 400,00
2.	Promowanie zdrowego stylu życia wolnego od narkotyków i innych używek oraz różnych form aktywnego spędzania wolnego czasu.	6 000,00
3.	Wspieranie podmiotów statutowo zajmujących się rozwiązywaniem problemów związanych z narkotykami.	500,00
4.	Zakup pomocy i materiałów edukacyjnych.	1 100,00
		20 000,00

	Ogółem	
--	--------	--

W trakcie realizacji programu dopuszcza się możliwość wprowadzania zmian w zaplanowanych kwotach na poszczególne działania.

UZASADNIENIE

Obowiązek uchwalenia Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii wynika z zapisu art. 4¹ ust.2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r., poz. 2151) oraz z zapisu art.10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r., poz.1939) . Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi nakłada na organy samorządu terytorialnego obowiązek podejmowania działań zmierzających m.in. do: ograniczania spożycia napojów alkoholowych i zmiany struktury ich spożywania, ograniczania dostępności alkoholu oraz przeciwdziałania powstawaniu negatywnych następstw spożywania alkoholu.

Program jest kontynuacją zadań realizowanych w Gminie Radzanowo w latach poprzednich. Określa on lokalne propozycje działań w zakresie zadań własnych, obejmujących profilaktykę oraz minimalizację szkód społecznych, wynikających z nadużywania alkoholu, substancji psychoaktywnych i uzależnień behawioralnych oraz związanych ze zjawiskiem przemocy.

Program jest adresowany do całej społeczności mieszkańców Gminy Radzanowo, ze szczególnym uwzględnieniem osób uzależnionych, osób współuzależnionych, osób z grupy ryzyka, dzieci i młodzieży.

Głównym zadaniem programu jest stworzenie warunków służących zmniejszeniu szkód społecznych i ekonomicznych związanych z nadużywaniem alkoholu, zażywania substancji psychoaktywnych i uzależnień behawioralnych, a także zapobieganiu marginalizacji i wykluczeniu społecznemu uzależnionych i współuzależnionych.

Gminny Program na 2026 rok został opracowany zgodnie z obligatoryjnymi zadaniami oraz potrzebami występującymi na terenie gminy.

W związku z powyższym podjęcie w/w uchwały należy uznać za zasadne.